

Työkaluja Saamelaisen vanhustyön työkalupakista

Ristenrauna Magga

Työkalupakin avulla

- Saamen kieli ja kulttuuri tulevat näkyviksi hoitotyössä. Oman taustan merkitys ja hoitotyön laatu korostuvat
 - Voit huomioida paremmin saamelaisen ikääntyneen tarpeet ja asiakas saa mahdollisuuden vaikuttaa omaan hoitoonsa kotipalvelussa, palvelu-asumisessa, tehostetussa palveluasumisessa ja laitoshoidossa.
- ♥ Ja siten saamelainen ikääntynyt ihminen voi säilyttää ja ylläpitää kieltään, kulttuuriaan ja identiteettiään

Ihmisarvoinen vanhuus

**PALVELUT: KAUPPA, LIIKENNE, POSTI, PANKKI/
MAKSUAUTOMAATTI, PUHELIN, NETTI, APTEEKKI, KIRJASTO,
TERVEYSKESKUS, KUNNAN VIRASTO SOSPALVELUT, KIRKON
PALVELUT, JÄRJESTÖT ym. TUKIPALVELUT**

**LÄHIVERKOSTO: OMAISET, SUKULAISET,
YSTÄVÄT; NAAPURIT, PORONHOITUYHTEISÖ
KYLÄYHTEISÖ; HARRASTUSPIIRI**

IKÄIHMINEN JA KOTI

**- IKÄIHMISEN OMAT
VOIMA-VARAT JA
ELÄMÄNTILANNE**

**- KODIN OLOSUHTEET:
SISÄLLÄ/PIHALLA/LÄHIYM-
PÄRISTÖSSÄ
>ESTEETTÖMYYS,
TURVALLISUUS, VALAISTUS,
APUVÄLINEET, ym**

Saamelaiskulttuurisia voimavaroja

Hoito-, palvelu- ja kuntoutussuunnitelma

- **Taustatiedot**
- **Elämäkartta kanssakulkijoille avuksi**
- **Saamelaiskulttuuriset voimavarat**

- Oma yhteisö
 - selvitä mikä on asiakkaan suku / saamelainen kutsumanimi
 - minkä nimisiä ihmisiä perheessä, suvussa
 - mitä niiden kanssa tehty : elämänhistoriaa...
 - elinkeinon parissa
 - kotitöitä
 - duotji
 - matkustelu.....

Luonto

- Mitä luonnossa tehty
- Millainen yhteys asiakkaalla on luontoon
- Mitä voisi tehdä- mennä kävelyllä
 - - kahvistella ulkona
 - - marjastelemaan
 - - kenkäheiniä hakemaan tai ainakin käsittelemään
- jne

Perinteet, tavat

- Keskustelujen kautta, millaisia tapoja
- Kyselyä, uteliaisuutta- mutta kaikkia ei halutakaan kertoa – luottamus
- Historia, sen vaikutus saamelaisten elämässä
- Yleisiä tapoja voi ottaa huomioon- ei loukkaa

Elämän historia oppaaksi kanssakulkijoille

- Yhdessä voisi kirjoittaa
- Millaista palvelua haluaisit
- Millaisia tavaroita ympärillesi
- Mistä haluat puhua
- Mitä haluaisit kuulla
- Mistä ruuasta tykkään, mitä inhoat
- Millaisissa paikoissa olet elänyt